

VERTROUWENS BERICHTEN

Augustus 2016

Vertrouwensmensen.nl

VERTROUWENSBERICHTEN

is een periodieke uitgave van ons netwerk.

Er staat informatie in over omgangsvormen die van belang kan zijn voor organisaties en voor functionarissen die in organisaties te maken hebben met veiligheid en werkrelaties. Behalve nieuwe regelgeving melden we ook incidenten en ontwikkelingen die ogenschijnlijk niet direct van invloed zijn op concrete organisaties, maar die wel aan het denken zetten over de complexiteit van preventie bij ongewenst gedrag en integriteit.

Bijdragen zijn welkom. Hoe meer ogen, hoe meer zicht. We nodigen u uit deze te sturen naar louis@vertrouwensmensen.nl of naar één van de vertrouwenspersonen op de website www.vertrouwensmensen.nl.

40% werknemers wil maatregelen tegen PSA

Een groot deel van de Nederlandse werknemers heeft te maken met een hoge werkdruk. Een van de gevolgen is dat werknemers kampen met burn-out klachten. 40% van de werknemers vindt dat er maatregelen genomen moeten worden.

Uit grootschalig onderzoek van TNO blijkt dat 2,7 miljoen Nederlandse werknemers te maken heeft met hoge werkeisen. Gevolgen zijn bijvoorbeeld burn-out klachten, niet kunnen voldoen aan de psychische eisen van het werk of het missen van familie-of gezinsactiviteiten door de hoeveelheid werk.

Verzuim

Een ander gevolg van de grote werkstress onder Nederlandse werknemers is het hoge aantal verzuimdagen. Jaarlijks worden er in totaal 6,0 miljoen dagen verzuimd door werkdruk, werkstress of moeilijk werk. In totaal zijn 1,7 miljoen verzuimdagen te wijden aan problemen met leidinggevende. De belangrijkste types van ongewenst gerag door leidinggevendenden of collega's zijn intimidatie, pesten of seksuele aandacht.

Leidinggevende

1,3 miljoen werknemers vinden dat de leidinggevende geen oog heeft voor het welzijn van de medewerkers. Het dubbele daarvan, 2,8 miljoen werknemers, willen dat er extra maatregelen genomen worden tegen een te hoge werkdruk en werkstress.

Bron: TNO/www.penoactueel

Inspectie lanceert tool om werkdruk te voorkomen

De Inspectie SZW heeft een website met tools ontwikkeld waarmee werkgevers inzicht krijgen in de vormen van ongewenst gedrag die mogelijk in hun organisatie voorkomen. Op de website Zelfinspectie.nl kan de werkgever met behulp van drie zelfinspecties controleren of de organisatie genoeg doet tegen werkdruk en ongewenst gedrag. De zelfinspecties gaan over de onderwerpen 'te hoge werkdruk', 'pesten, discriminatie en seksuele intimidatie' en 'agressie & geweld door derden'. Per onderwerp doorloop je verschillende vragen waarmee je kunt controleren of jouw beleid voldoende is, volgens

eisen gesteld door de Inspectie SZW. 'U kijkt dan als het ware door de bril van de inspecteur naar uw eigen organisatie', aldus de tekst op de website.

Actiepuntenlijst werkstress

Als blijkt dat een werkgever meer moet doen om werkstress bij medewerkers te voorkomen, ontvangt hij een actiepuntenlijst. Verder biedt de site informatiebronnen en hulpmiddelen om te hoge werkdruk, seksuele intimidatie, pesten, arbeidsdiscriminatie en agressie en geweld tegen te gaan.

Werkdruk aanpakken

De Inspectie SZW vindt dat werkgevers en werknemers samen met deskundigen aan de slag moeten gaan om de werkdruk effectiever aan te pakken. Inspectie SZW bekeek van 1 november 2015 tot en met 1 maart 2016 bij 81 organisaties in Nederland of zij inzicht hadden in de oorzaken van werkdruk binnen hun organisatie en of zij voldoende maatregelen troffen om te hoge werkdruk te voorkomen. Het overgrote deel van de door de Inspectie gecontroleerde bedrijven heeft nog geen goede aanpak van de werkdruk. Dat terwijl werkdruk tot verzuim kan leiden.

Campagne 'moet toch kunnen'

Minister Asscher van Sociale Zaken en Werkgelegenheid startte onlangs een campagne om aandacht te vragen voor discriminatie, pesten en (seksuele) intimidatie op het werk. Hij heeft een half miljoen euro beschikbaar gesteld voor een team van deskundigen dat bedrijven desgevraagd gaat adviseren over hoe met dit probleem om te gaan. Werknemers en werkgevers kunnen vanaf vandaag op www.moettochkunnen.nl terecht om in gesprek te gaan over ongewenst gedrag.

Read more at <http://www.penoactueel.nl/Personeel/Algemeen/2016/8/Inspectie-lanceert-tool-om-werkdruk-te-voorkomen-2850790W/#DxGi8PjMMiEbRjIx.99>

Bron: www.penoactueel.nl

Arbeidsomstandigheden Polen in Nederland nog steeds slecht

Poolse arbeidsmigranten in Nederland hebben nog steeds te maken met lange werkdagen, onbetaald overwerk, seksuele intimidatie en bedreigingen. Dit ondanks een serie maatregelen die de Nederlandse overheid sinds 2011 introduceerde om de situatie van Poolse arbeidsmigranten te verbeteren. Door hun afhankelijkheid van uitzendbureaus blijven Poolse werknemers extreem kwetsbaar voor uitbuiting. Desondanks blijft de overheid vertrouwen op zelfregulering van de uitzendbranche.

Dit is de belangrijkste conclusie uit het laatste onderzoek van FairWork en SOMO 'Profiting from dependency'. De onderzoekers spraken met meer dan honderd Poolse arbeiders in heel Nederland over loon, discriminatie, uitbuiting en seksuele intimidatie, gezondheid en gebrek aan zorgverzekering, sociale isolatie en werkdruk.

'Sneller, sneller, sneller'

"De eigenaar van een kas waar ik werkte, introduceerde een competitie voor werknemers. Hij hing een lijst met alle namen op de muur, op volgorde van productiviteit. Als iemand een paar dagen in de 'oranje sectie' bleef hangen, werd hij

ontslagen. De eigenaar belde dan het uitzendbureau, noemde de naam van de werknemer en zij belden hem dan op met de mededeling dat hij geen werk meer had. 'Sneller, sneller, sneller' en 'faster, faster, faster' zijn de enige Nederlandse en Engelse woorden die ik ken", vertelt één van de geïnterviewden.

Onderbetaling

Sandra Claassen, directeur FairWork: "Elk jaar zoeken honderden Poolse arbeidsmigranten contact met FairWork omdat ze problemen hebben op hun werk: van onderbetaling en lange werktijden tot seksuele intimidatie, oneigenlijke boetes en uitbuiting. Hoewel zij dezelfde rechten hebben als Nederlandse werknemers, wordt er vaak misbruik van hen gemaakt. Hun verhalen vormen de basis voor dit rapport, dat laat zien dat er nog veel te verbeteren valt."

Uitbuiting

De onderzoekers concluderen dat uitbuiting van migranten nog steeds kan plaatsvinden, onder andere omdat de overheid blijft vertrouwen op zelfregulering van de uitzendbranche. Esther de Haan van SOMO: "Uitzendbureau moeten veel beter gecontroleerd worden: zelfregulering in de sector faalt en de Poolse arbeiders zijn de dupe. Uitzendbureaus, inleners en overheid zijn aan zet om goed werk te realiseren voor alle Poolse arbeidsmigranten in Nederland."

Undercover

De Correspondent publiceert tegelijk met dit rapport het verhaal van undercover-journalist Dennis L'Ami. Hij werkte 10 maanden in een distributiecentrum van een supermarktketen.

Bron: www.blikopnieuws.nl

Aanpak van agressie bij woningcorporaties en gerechtsdeurwaarders verbeterd

Werknemers bij woningcorporaties en gerechtsdeurwaarders kunnen tijdens hun werk worden geconfronteerd met agressie en geweld. Daarom is het van belang dat deze organisaties hun medewerkers voldoende beschermen. Dat doen zij steeds beter, constateert de Inspectie SZW, die eind 2015-begin 2016 inspecties uitvoerde bij deze sectoren. Organisaties hebben vorm gegeven aan het agressie- en geweldbeleid, het opgenomen in het opleidingsprogramma en werk gemaakt van bewustwording. Daarnaast hebben werkgevers actie ondernomen bij ongewenste incidenten. Blijvende aandacht en bewustwording is echter belangrijk.

De Inspectie SZW controleerde of overtredingen die in 2013 en 2014 werden geconstateerd, waren opgeheven. In totaal bezocht de Inspectie SZW 49 locaties van grote en kleine woningcorporaties. Daar werden geen overtredingen meer geconstateerd. De Inspectie SZW voerde verder 71 inspecties uit bij gerechtsdeurwaarders. Daarvan waren tien locaties niet in orde. In de meeste gevallen was de Risico-Inventarisatie & -Evaluatie niet in orde en een enkele keer waren voorlichting en training aan medewerkers onvoldoende.

Nieuwe ontwikkelingen

Bij beide sectoren was er wel verschil in de mate waarin de maatregelen tot op de werkvloer waren ingevoerd en geborgd. Dat kan ertoe leiden dat de aanpak van agressie en geweld niet overal structureel onderdeel blijft uitmaken van het dagelijks werk en de procedures. De Inspectie ziet bijvoorbeeld dat woningcorporaties en gerechtsdeurwaarders de gevolgen voor hun medewerkers van bepaalde maatschappelijke ontwikkelingen niet altijd onderkennen. Denk aan het langer thuis wonen van ouderen, meer GGZ-cliënten in reguliere huisvesting en de toestroom van vluchtelingen. Zo dienen trainingen gericht op de-escalerend gedrag en agressie te worden aangepast aan de huidige maatschappelijke ontwikkelingen.

Bij huisuitzettingen is het belangrijk aandacht te hebben voor mogelijke agressie tegen medewerkers en de emotionele belasting die het werk met zich mee kan brengen. Bij huisuitzettingen heeft men naast agressie ook te maken met andere risico's, zoals de aanwezigheid van biologische agentia (bijvoorbeeld door vervuilde woningen en rondslingerende naalden) of gas. Organisaties moeten daar meer aandacht aan besteden en de noodzakelijke maatregelen treffen.

Agressie en geweld

Agressie- en geweldsincidenten zijn incidenten waarbij derden (bijvoorbeeld bezoekers of cliënten) een werknemer psychisch of fysiek lastig vallen, aanvallen of bedreigen. In de publieke sector komen regelmatig dit soort incidenten voor. Agressie is geen 'ongemak dat nu eenmaal bij het werk hoort', maar kan leiden tot langdurige uitval. Volgens de Arbeidsomstandighedenwetgeving moet de werkgever beleid hebben en maatregelen nemen om agressie en geweld te voorkomen, te beheersen en de gevolgen ervan te beperken.

Met de nieuwe [Zelfinspectietool Werkdruk en Ongewenst gedrag](#) kunnen werkgevers zelf checken of zij voldoen aan wet- en regelgeving op het gebied van werkdruk, ongewenste omgangsvormen en agressie en geweld.

Bron: www.rijksoverheid.nl

Weduwnaar gepeste docente ontvangt schadevergoeding

De Limburgse scholenkoepel LVO betaalt een schadevergoeding aan de weduwnaar van een biologiedocente die in augustus 2015 zelfmoord pleegde. Dat zegt de weduwnaar tegen de Volkskrant. Zijn vrouw, lerares Caroline Dijkman, schreef in haar afscheidsbrief jarenlang ernstig te zijn gepest door collega's.

Dijkman kwam in 2012 ziek thuis te zitten met psychische klachten, naar eigen zeggen omdat collega's haar stelselmatig treiterden door haar werk af te kraken of vergaderingen te verplaatsen zodat ze er niet bij kon zijn. Driemaal verklaarde het schoolbestuur haar boventallig, en driemaal werd dat weer teruggedraaid. In augustus 2015 beroofde ze zichzelf van het leven.

Afscheidsmail

Biologielerares Caroline schreef voor haar zelfdoding in een brief dat ze werd gepest. In een afscheidsmail vroeg ze haar partner die brief naar de Volkskrant te sturen. Maud Effting en Anneke Stoffelen reconstrueerden haar verhaal.

In een afscheidsbrief aan de Volkskrant en Dagblad de Limburger schreef Dijkman dat ze door het gepest het leven niet meer zag zitten. Volgens haar had de schooldirectie onvoldoende ingegrepen.

Dit blijkt nu ook uit het kritische oordeel van een onafhankelijke onderzoekscommissie. De school heeft 'de klacht over pestgedrag niet tijdig en adequaat opgepakt en onderzocht', schrijven de deskundigen.

Eerder zei het schoolbestuur dat uit gesprekken was gebleken dat pesten 'absoluut niet aan de orde' was. 'We geloven wel dat zij het als pesten ervaren heeft', zei bestuursvoorzitter André Postema in september. De klachtencommissie van de school achtte de klacht van Dijkman destijds niet gegrond. Er is destijds onvoldoende gekeken naar haar klachten

Geen groot bedrag

Vanwege de nalatige houding stelde weduwnaar Steven Schoevaart scholenkoepel LVO aansprakelijk voor het overlijden van zijn vrouw. Onlangs is hij met hen tot een overeenkomst gekomen, zegt Schoevaart. 'Het gaat om een vergoeding voor gedeelde inkomsten en gemaakte medische kosten. Geen groot bedrag.'

De school erkent geen aansprakelijkheid voor het overlijden van Dijkman, zegt Schoevaart. Met het geld wilde hij aanvankelijk een fonds oprichten voor gepeste docenten, maar volgens hem is het bedrag daarvoor te klein. Toch ging hij akkoord, om een jarenlange juridische strijd te voorkomen. Bestuurder André Postema van de scholenkoepel ontkent noch bevestigt de schadevergoeding.

De commissie die de situatie in opdracht van de LVO onderzocht, concludeert dat de school grote steken liet vallen. De school had 'op basis van eerdere signalen alerter moeten zijn op mogelijk pestgedrag'. Zo waren er eerder 'forse problemen' tussen medewerkers, maar werd daar weinig tegen ondernomen.

Toen Dijkman de klacht indiende, wist de school bovendien dat de verhoudingen 'danig verstoord' waren. De school schrijft al in 2013: 'Er was sprake van groepsvorming binnen de vaksectie, waardoor sommige leden zich buitengesloten voelden.'

Volgens de deskundigen komt pesten vaker voor in organisaties waar een gebrek is aan leiding. Ook hier was dat het geval: 'Te vaak wisselend en onvoldoende sterk leiderschap heeft de sfeer op school in negatieve zin beïnvloed.' Bestuursvoorzitter Postema erkent dat destijds 'onvoldoende' naar de klachten van Dijkman is gekeken. Volgens de commissie doet het er in eerste instantie niet toe of iemand werkelijk is gepest. Postema schaaft zich daar nu achter. 'Het gaat om het gevoel van gepest worden en dat moet je als werkgever serieus nemen.'

Toch benadrukt hij dat in het rapport niet onomstotelijk vast is komen te staan dat Dijkman echt werd gepest. 'Er is geen salomonsoordeel geveld.'

Bron: www.volkskrant.nl

DIGITAAL PESTEN BEGINT AL IN GROEP 5

Pesterijen op Facebook of het verspreiden van ongewenste foto's en video's via Whatsapp, kinderen beginnen er op steeds jongere leeftijd mee. Dit blijkt uit een enquête onder ruim vijfhonderd meesters en juffen door DUO Onderwijsonderzoek in samenwerking met het Algemeen Dagblad. Uit de enquête blijkt ook dat docenten zich vaak machteloos voelen om het digitale pesten tegen te gaan. Dit meldt Algemeen Dagblad.

Pesten via social media gebeurt nog vooral door leerlingen uit het voortgezet onderwijs. Toch heeft ook bijna de helft van alle ondervraagde basisschoolkinderen wel eens te maken gehad met cyberpesten. Facebook is het meest gebruikte sociale medium voor digitaal pesten door basisschoolkinderen, maar ook andere media zoals Whatsapp, Instagram en YouTube zijn populair. Leerlingen maken bijvoorbeeld een vals account aan op naam van het slachtoffer of verspreiden foto's die ze op een nare manier hebben bewerkt.

Kinderen beginnen steeds eerder met digitaal pesten. De jongste pesters zijn 8 of 9 jaar (groep 5), zo blijkt uit het onderzoek. Dit lijkt ermee te maken hebben dat de meeste kinderen op die leeftijd een mobiele telefoon krijgen van hun ouders en daarmee actiever worden op internet.

In de meeste gevallen gaat het om uitschelden, buitensluiten (door een klasgenoot uit de groeps-app te verwijderen bijvoorbeeld) of roddelen maar docenten melden ook incidenten waarbij er sprake is van seksueel grensoverschrijdend gedrag. Hoewel het doorsturen van naaktfoto's van leerlingen met name gebeurt in het voortgezet onderwijs zijn er ook incidenten bekend met leerlingen uit groep 8. Een opmerkelijke ontwikkeling, aldus Petra van Haren van de Algemene Vereniging Schoolleiders: "Dat was een paar jaar geleden ondenkbaar op een basisschool".

Download het volledige [onderzoeksrapport 'Sociale veiligheid op school'](#) voor meer informatie.

Bron: www.nationaleonderwijsgids.nl

ANTIPESTWET DWINGT SCHOLEN VEILIGE OMGEVING TE CREËREN

Vanaf vandaag (maandag 1 augustus Red.) zijn scholen wettelijk verplicht een protocol tegen pesten te hebben. Een nieuwe wet dwingt de scholen zich maximaal in te zetten om pesten tegen te gaan. Volgens staatssecretaris Dekker moeten ze zorgen voor sociale veiligheid.

Volgens directeur Klaas Hiemstra van School en Veiligheid doen de meeste scholen te weinig met de protocollen die ze op dit moment al hebben. 'Protocollen zijn maar papier. Het gaat erom dat scholen beleid voeren dat gericht is op die sociale veiligheid. Er moet nagedacht worden over methodes die het pesten tegengaan. Het moet in de klas besproken worden. En ze moeten blijven monitoren of de kinderen zich veilig voelen. Dat is waar de wet over gaat', zegt Hiemstra.

Regels

Het pestprotocol moet aan een aantal zaken voldoen. 'Er staat in hoe je wilt dat kinderen met elkaar om gaan. Daarbij spreek je regels af. Het protocol zegt ook iets over welke methode tegen pesten wordt ingezet en hoe die methode wordt toegepast.' Scholen mogen overigens zelf beslissen welke methode er wordt ingezet om het pesten tegen te gaan. Volgens Hiemstra zal de inspectie bij de handhaving van de wet vooral gaan kijken naar hoe de kinderen zich voelen, of er gepest wordt en wat de school eraan gedaan heeft om het pesten tegen te gaan.

Hiemstra verwacht dat ouders ook meer betrokken raken bij het antipestbeleid van de school: 'Ouders zijn natuurlijk erg betrokken bij hun kinderen en de meeste ouders zullen ook in gesprek zijn met de school over wat er gebeurt als er gepest wordt. Ook dat helpt de school om een protocol te hebben omdat je dan kunt uitleggen wat je beoogd en op welke manier je dat kunt bereiken.'

Bron: www.bnr.nl

Kinderen beginnen steeds eerder met digitaal pesten

Digitaal pesten begint tegenwoordig al in groep 5 van de basisschool. Kinderen tussen acht en twaalf jaar maken valse facebookaccounts aan of verspreiden vervelende foto's of filmpjes van klasgenoten. Leraren voelen zich machteloos.

Kinderen moeten leren wat ze online wel en niet kunnen doen - Liesbeth Hop
Pestincidenten op basisscholen spelen zich veel af in de digitale wereld. Dat constateren leraren in een representatieve enquête van het AD en DUO Onderwijsonderzoek, die ruim vijfhonderd basisschoolleraren invulden. Ze beantwoordden vragen over hoeveel pestincidenten ze dit jaar meemaakten, in hoeverre die online gebeurden en ze beschreven de voorvallen.

Actiever

De pesterijen beginnen al in groep 5, als de kinderen acht of negen jaar zijn. Dat is de leeftijd waarop de eerste scholieren een mobiele telefoon van hun ouders krijgen en actiever worden op het internet.

Ter illustratie: een leerling van groep 5 plukte een foto van de Instagram-pagina van een klasgenoot en maakte er een vervelende bewerking van. Die foto verspreidde ze onder andere leeftijdsgenootjes. „Zo'n leerling is acht jaar en heeft nog geen gevoel van normen en waarden. Daar maak ik me echt zorgen over", zegt Liesbeth Hop, die lessen mediawijsheid ontwikkelt en geeft. „Kinderen moeten leren wat ze online wel en niet kunnen doen."

De incidenten gaan op jonge leeftijd al ver, constateren de leraren in het onderzoek. Kinderen maken valse accounts aan op Facebook, bijvoorbeeld van een klasgenoot of leraar. Leerlingen worden ongewenst gefilmd en de video's duiken online op. Ze stoken klasgenoten op tegen een jongen of meisje via de groepsapp.

Of de beheerder van de groep gooit er ineens kinderen uit. En er zijn zelfs al incidenten bekend van groep 8'ers die seksueel getinte foto's naar een klasgenoot sturen, die het beeld vervolgens dreigt te verspreiden. „Dat was een paar jaar geleden ondenkbaar op een basisschool", aldus Petra van Haren, voorzitter van de Algemene Vereniging Schoolleiders (AVS).

Bron: www.gelderlander.nl

Digitaal pesten plaag op scholen

Cyberpesten is een groot probleem op Haagse middelbare scholen. Schoolagenten hebben hun handen vol aan pesterijen via Facebook en de verspreiding van naaktfoto's van leerlingen via Instagram. Voorlichting tijdens de lessen, zoals straks bij de start van het nieuwe schooljaar, helpt nog onvoldoende om het probleem te beteugelen.

Vwo'ers zijn geraffineerder. Zij zorgen er bijvoorbeeld voor dat het bijna onmogelijk is na te gaan wie er achter de actie zit.

Kristian Harmelink

Alleen al in de wijk Segbroek is elke maand wel een leerling slachtoffer van 'wraakporno'. De tieners, veelal meiden, sturen in een dolverliefde bui een naaktfoto van zichzelf naar hun vriendje, die de compromitterende selfie vervolgens verspreidt via sociale media. Vooral Instagram is daarbij favoriet, weet schoolagent in Segbroek Kristian Harmelink. „Soms wordt er een nepaccount gemaakt met de naam van het slachtoffer, zodat het lijkt dat zij de foto's er zelf op heeft opgezet.”

Deze en andere vormen van cyberpesten gebeurt op alle schoolniveau's. „Vwo'ers zijn alleen geraffineerder. Zij zorgen er bijvoorbeeld voor dat het bijna onmogelijk is na te gaan wie er achter de actie zit.”

Probleem

Directeur Cees de Groot van scholengroep Maris, met vijf locaties verspreid over de stad, noemt cyberpesten een 'groot probleem'. „Vroeger verspreidden leerlingen briefjes in de klas met 'Jan is gek'. Nu gebeurt pesten veelal buiten het gezichtsveld van de school. Dat maakt het veel ingewikkelder om aan te pakken.” Volgens hem zijn het vooral meisjes, die elkaar publiekelijk afkraken op sociale media. „Bijvoorbeeld qua kleding.”

De impact op slachtoffers is groter dan vroeger, vermoedt Harmelink. „Voorheen kon een kind thuis opladen. Nu gaat het gepest continu door, juist nog meer ná school.”

Veel scholen doen al aan preventie, bijvoorbeeld in de vorm van voorlichting aan het begin van het schooljaar. Bij Maris worden zelfs Facebookaccounts van leerlingen in de gaten gehouden. Desondanks blijft het probleem bestaan. Harmelink vindt dat scholen veel meer aandacht moeten besteden aan het probleem, het hele jaar door.

Bron: www.ad.nl

Politie vraagt hulp Joy tegen online pesten

De 13-jarige YouTube-ster Joy gaat de politie helpen in de strijd tegen internetpesten. Het gezicht van BeautyNezz, goed voor 380.000 abonnees, neemt eind deze zomer een video op over dit onderwerp.

Joy: „Ook ik krijg soms best nare reacties online. In het filmpje opnemen vertel ik hoe ik daar mee omga en leg ik uit hoe naar het is om iemand te pesten via internet.“ De tiener begon twee jaar geleden met haar eigen beautykanaal waarvan de populairste filmpjes inmiddels meer dan een miljoen keer worden bekeken. Sinds deze week heeft ze met acteur/presentator Bart Boonstra ook een eigen tv-programma, *Joy & Bart*, op Nickelodeon.

Bron: www.telegraaf.nl

'Pester geniet van pesten'.

Het kwellen van de medemens wordt door pestende personen ervaren als plezierig. Een link tussen pestgedrag en bepaalde beloningscircuits in de hersenen is de oorzaak daarvan, denken Amerikaanse wetenschappers.

Het onderzoek dat doctor Scott Russo en zijn team verrichtten op muizen wordt morgen gepubliceerd in Nature, schrijft [Science World Report](#). Volgens de wetenschapper gaat het om de eerste studie die een biochemische verklaring voor pesten biedt.

De onderzochte populatie van volwassen mannelijke muizen was opgedeeld in twee groepen: agressievelingen (70 procent) en niet-agressieve dieren. Ze werden vervolgens een op een in hokjes gezet bij jongere, ondergeschikte soortgenoten. Als de pestende volwassen muizen later in het onderzoek zelf konden kiezen waar ze zich bevonden, verkozen ze systematisch hokjes waar de kleinere muis aanwezig was. Het domineren van de medemuis zou het brein van de beestjes genot opleveren, luidt de gedachte.

Niet-agressieve muizen vertoonden deze sinistere voorkeur voor 'gezelschap' niet.

Bron: www.powned.nl

Pesten en de RI&E

Begin juni lanceerde minister Asscher van Sociale zaken een campagne over pesten op het werk. Via een postercampagne en radiocommercials worden werkgevers en werknemers opgeroepen om met elkaar het gesprek aan te gaan over het grijze gebied tussen een onschuldige grap of opmerking en ongewenst gedrag.

Werkgevers hebben een duidelijke rol als het gaat om de preventie van Pesten. Zij zijn volgens de Arboret verplicht om beleid te maken om pesten op het werk tegen te gaan. De RI&E kan helpen om dit beleid te ontwikkelen. De RI&E gaat bijvoorbeeld in op situaties waarin pesten kan ontstaan, en kijkt of de werkgever voldoende doet om dit te voorkomen. In veel branche RI&E instrumenten staat daarvoor een module rond ongewenste omgangsvormen opgenomen.

In het kader van de campagne zijn er ook verschillende tools beschikbaar die u kunnen helpen om het onderwerp pesten op de kaart te zetten:

- Test of u pestgedrag herkent.
- Kijk met de zelfinspectietool Werkdruk en Ongewenst gedrag van de Inspectie SZW of pesten bij u voorkomt.
- Gebruik de Wegwijzer Pesten om pestgedrag in uw bedrijf bespreekbaar te maken en aan te pakken.

Meer informatie over pesten op het werk en de relevante wet en regelgeving vindt u ook op het arboportaal of volg de campagne via facebook.

Van 16 tot 18 November vindt de Week van de Werkdruk plaats!

Bron: www.rie.nl

Zorgbegeleider Middin: "Maak seksuele behoeften van cliënten bespreekbaar"

Verpleegkundigen en verzorgenden worstelen met seksuele behoeften van hun patiënten. Dat blijkt uit onderzoek van beroepsvereniging V&VN. Ook bij de Haagse zorginstelling Middin ontstaan soms lastige situaties. "Knappe nieuwe medewerkers worden soms op een bepaalde manier aangekeken", vertelt Aafke Haasnoot, begeleider van Middin op locatie Lage Nieuwstraat, op Den Haag FM.

Volgens de beroepsvereniging krijgt driekwart van de zorgmedewerkers te maken met seksuele gevoelens van cliënten, maar ontwijk meer dan de helft het onderwerp. De meeste instellingen zijn niet ingericht om in de behoefte te kunnen voorzien. Er zijn alleen eenpersoonsbedden, deuren kunnen niet op slot en privacy is ver te zoeken. Bij Middin gaat dat anders. "Cliënten kunnen gewoon een relatie hebben. Een vriend of vriendin kan ook een nachtje blijven slapen", zegt Haasnoot. "Op een andere locatie is er ook wel eens iemand geweest die eens per maand een sekswerker op bezoek kreeg. Daar had hij behoefte aan. We hoeven dan ook niet te weten wat er achter de gesloten deur gebeurt."

Blijven praten

Het negeren van seksuele behoeften kan leiden tot meer agressie en ongewenste intimidatie tegen zorgverleners. Ruim een op de drie krijgt te maken met seksuele intimidatie. "Het is belangrijk om te blijven praten met cliënten. We spreken ze aan op ongewenst gedrag. Meestal hebben ze zelf niet door dat het ongewenst is."

Bron: www.denhaagfm.nl

Klokkenluiders krijgen nu meer bescherming

Wie een misstand aan de kaak wil stellen, kan vanaf volgende maand (juli 2016 Red.) terecht in een speciaal Huis in Utrecht. Wat gebeurt er als je daar binnenstapt?

Klokkenluiders krijgen vanaf 1 juli niet alleen een nieuwe wet, maar ook een eigen huis. In een statig pand op de Utrechtse Maliebaan kunnen ze terecht als ze een misstand aan de kaak willen stellen. Na een hoop gesteggel nam de Senaat in maart de Wet Huis voor Klokkenluiders aan.

Kort gezegd komt de wet erop neer dat klokkenluiders wettelijk recht op bescherming krijgen. Werkgevers met meer dan vijftig werknemers moeten bovendien een klokkenluidersregeling instellen zodat een klokkenluider intern een melding kan doen.

'Flexibele werknemers vallen buiten de boot'

Bijna alle partijen zijn het erover eens: het is goed dat klokkenluiders worden beschermd. Toch is er ook kritiek, van anticorruptie-organisatie Transparency International bijvoorbeeld. 'Het initiatief is goed, de uitwerking van de wet minder', zegt directeur Anne Scheltema Beduin. Haar belangrijkste kritiekpunt is dat zzp'ers, stagiairs en vrijwilligers zich wel kunnen melden bij het Huis, maar niet onder de wettelijke bescherming vallen. 'Juist die groep is essentieel. Zij komen van buitenaf en zien zo beter wat er mis is binnen een organisatie. Bovendien zijn werknemers in dienst soms zelf betrokken bij de misstand of maken zij onderdeel uit van een omvangrijker cultuurprobleem.'

Minister Plasterk heeft inmiddels toegezegd de wet te veranderen zodat zzp'ers, stagiairs en vrijwilligers ook rechtsbescherming krijgen.

Bij het Huis voor Klokkenluiders kan een melder van een misstand terecht voor juridisch advies en psychische en sociale ondersteuning. Het Huis krijgt bovendien een afdeling die zelf onderzoek kan doen.

De afgelopen jaren kwam er een aantal incidenten met klokkenluiders aan het licht. Het bekendste is waarschijnlijk dat van Ad Bos, die in 2001 de grootschalige bouwfraude onthulde. Bos stapte met de schaduwboekhouding van zijn bedrijf naar journalisten van een televisieprogramma. Daaruit bleek dat bouwbedrijven grote projecten onderling verdeelden. Bos werd er geen held mee: hij verloor zijn baan en zijn huis. Hij moest zelfs tijdelijk in een camper leven.

Een ander bekend voorbeeld is dat van Arthur Gotlieb. In 2014 pleegde hij zelfmoord nadat zijn klachten over het slecht functioneren van de Nederlandse Zorgautoriteit niet waren gehoord.

Bron: www.volkskrant.nl

Steun in de rug voor klokkenluiders

Klokkenluiders die hun nek uitsteken om een misstand aan de kaak te stellen, kunnen nu terecht bij het Huis voor Klokkenluiders. Onder toezicht van vervangend minister Stef Blok zag de nieuwe organisatie vandaag in Utrecht het levenslicht.

Het was eerst een ongewenst kind. Vervolgens is er goed samengewerkt. Zo is het toch een liefdesbaby geworden. Ronald van Raak, SP

Rode bakstenen, witte kozijnen, twee boompjes voor de deur. Het Huis voor Klokkenluiders is geen onderdeel van een grijs bedrijfsverzamelgebouw geworden, maar een echt huis, aan de chique Maliebaan in Utrecht.

„Niets ten nadele van de efficiency van kantoorruimtes, maar we hopen dat mensen zich hier echt thuis voelen,” zegt de kersverse voorzitter Paul Loven, die met het luiden van een klok het nieuwe instituut in Nederland opende. „En de locatie Utrecht is perfect. Goed bereikbaar en los van Den Haag.”

Loven (1956) komt uit de financiële hoek. Hij zat in besturen van ondermeer ABN Amro en pensioenorganisatie PGGM. De laatste jaren was hij werkzaam als personal coach.

„Die ervaring uit het bedrijfsleven en op het persoonlijke vlak hoop ik hier te combineren.”

Expertise

Het Huis voor Klokkenluiders moet een plek worden waar melders van misstanden binnen zowel de overheid als het bedrijfsleven terecht kunnen, voor advies, bescherming en onafhankelijk onderzoek. Binnen het huis is ook expertise aanwezig voor klokkenluiders die psychisch vastlopen.

Kamerlid Ronald van Raak lobbyde zich tien jaar lang suf voor een dergelijke plek, die uniek is in de wereld. Lang werd hij tegengewerkt, niet in de laatste plaats door belangenorganisaties. Door de polder, zoals hij het zelf noemt. Hoe het voelde, toen deze middag eindelijk die bel klonk? „Als een bevrijding. Het is een grote verantwoordelijkheid een wet als deze door de Kamer te krijgen.”

Ongewenst kind

„Het is mooi dat het huis er is, maar nu is het aan hen,” zegt Van Raak, die zijn kindje vanaf nu zal loslaten. „Het was eerst een ongewenst kind. Vervolgens is er goed samengewerkt. Zo is het toch een liefdesbaby geworden. Dit huis gaat het verschil maken. Niet in de laatste plaats omdat het huis zelfstandig onderzoek mag doen naar meldingen.”

Daarvoor verantwoordelijk wordt Gerrit de Wit, die nadat hij zelf klokkenluider was geworden het initiatief nam om een expertgroep voor klokkenluiders op te richten. Samen met anderen begon hij in 2001 al met lobbyen in Den Haag voor een dergelijk huis. „Vijf kabinetswisselingen hebben we meegemaakt. Konden we weer opnieuw beginnen,” verzucht hij. „We hebben er zó lang aan getrokken.”

Minister Stef Blok van Wonen en Rijksdienst heeft met dat hele proces weinig te maken gehad. Hij is slechts gekomen om minister Ronald Plasterk te vervangen, die kampt met hartklachten. Blok noemt het nieuwe instituut een 'tocht door onbekend water'. „Zo moeten we allemaal nog verkennen hoe we melders van misstanden echt veilig kunnen laten voelen.”

Opheffen

Blok zegt het roerend eens te zijn met het standpunt van voorzitter Loven. Geslaagd is het pas als klokkenluidersregelingen in Nederland zo ingeburgerd zijn, dat het Huis zich kan opheffen. Loven: „Maar zover zijn we nog lang niet.”

Bron: www.ad.nl

KLOKKENLUIDERSREGELING VERPLICHT

Op 1 maart 2016 heeft de Eerste Kamer – na een jarenlang politiek debat – het wetsvoorstel Huis voor Klokkenluiders aangenomen. Deze wet, die per 1 juli 2016 formeel van kracht is, bevat kort gezegd een tweetal onderwerpen, te weten de instelling van het Huis voor Klokkenluiders alsook een verplichting voor werkgevers tot instelling van een interne klokkenluidersregeling.

Ten eerste komt er een zelfstandig en onafhankelijk Huis voor Klokkenluiders. Dit huis – dat een zelfstandig bestuursorgaan is – kan klokkenluiders adviseren, maar ook zelf onderzoek doen naar aanleiding van meldingen. Het gaat dan om meldingen door (ex-) werknemers van vermoedelijke misstanden binnen organisaties.

De wet is uitdrukkelijk niet bedoeld voor alle vermoedens van misstanden. Voorwaarde is dat daarbij het maatschappelijk belang in het geding is. Het Huis bestaat uit twee afdelingen. De afdeling advies heeft tot taak om (mogelijke) klokkenluiders te voorzien van advies en informatie. De afdeling onderzoek heeft verderstrekkende bevoegdheden. Zij kan onderzoek verrichten, gegevens opvragen en daarbij bijvoorbeeld getuigen onder eed laten horen. Een onderzoek wordt afgerond met een openbaar rapport.

Interne klokkenluidersregeling

Ten tweede introduceert de nieuwe wet de verplichting tot instelling van een klokkenluidersregeling voor werkgevers die in de regel meer dan vijftig werknemers in dienst hebben. Voor het aantal werkzame personen in de organisatie tellen ook stagiaires, vrijwilligers en ZZP'ers mee.

De wet kent een gelaagd systeem. Indien sprake is van een adequate interne regeling dient de klokkenluider deze procedure te doorlopen alvorens het Huis een onderzoek kan starten. Uitzondering daarop vormt de situatie waarin interne melding niet gevegd kan worden van de melder, dit ter beoordeling van het Huis. Bovendien kan de werknemer altijd advies inwinnen.

De wet Huis voor Klokkenluiders bepaalt in grote lijnen waaraan een dergelijke procedure moet voldoen, de concrete uitwerking wordt aan de werkgever overgelaten.

De interne regeling dient in ieder geval de volgende onderwerpen te bevatten:

- vastlegging van de wijze waarop met een interne melding wordt omgegaan;
- omschrijving van de definitie 'vermoeden van een misstand' in de zin van de wet;
- vastlegging van de persoon/functionaris bij wie het vermoeden kan worden gemeld;
- de verplichting van de werkgever om de melding op verzoek vertrouwelijk te

behandelen;

- de mogelijkheid voor de werknemer om een adviseur in vertrouwen te raadplegen over het vermoeden van een misstand.

De interne regeling dient schriftelijk of digitaal aan alle medewerkers bekend te worden gemaakt, waarbij ook de rechtsbescherming en externe meldingsmogelijkheden vermeld dienen te worden.

Arbeidsrechtelijke bescherming

Naast de wet Huis voor Klokkenluiders – waarin de regeling nader wordt toegelicht – is een tweetal wetwijzigingen van belang. Allereerst wordt in het Burgerlijk Wetboek een artikel toegevoegd waarin kort gezegd is bepaald dat de klokkenluider niet door de werkgever benadeeld mag worden als gevolg van diens melding. Voorwaarde daarvoor is wel dat de klokkenluider te goeder trouw is en de misstand op de juiste wijze gemeld is. De bescherming ziet zowel op ontslag als op andere vormen van benadeling zoals bijvoorbeeld overplaatsing, degradatie of aanpassing van arbeidsvoorwaarden.

Instemmingsrecht OR

Een andere belangrijke wijziging doet zich voor in de Wet op de ondernemingsraad (WOR). Het vaststellen, wijzigen of intrekken van een regeling of procedure ten aanzien van het melden van (vermoedelijke) misstanden wordt toegevoegd aan artikel 27 van de WOR. Dat betekent dat de ondernemer het voorgenomen besluit ten aanzien van die klokkenluidersregeling ter instemming dient voor te leggen aan de OR.

Conclusie: niets doen is geen optie

Voor de (relatief) grote werkgever luidt het advies om voortvarend aan de slag te gaan met het instellen van een interne klokkenluidersregeling. Het verdient aanbeveling om daarbij allereerst te kijken naar de huidige interne regelingen. Mogelijk bestaat er binnen de organisatie al een (klachten)regeling die met een paar kleine aanpassingen kan voldoen aan de vereisten in de Wet Huis voor Klokkenluiders. Op die manier kan de implementatie vrij gemakkelijk worden doorgevoerd, zij het dat ook deze aanpassing instemming van de OR behoeft. Mochten dergelijke regels nog niet voorhanden zijn, of indien u vragen heeft over de aanpassing van bestaande regelingen, dan voorzien wij u graag van advies.

Bron: www.deondernemer.nl

MEER OOG VOOR INTEGRITEIT BIJ GEMEENTEN

De aandacht voor integriteit van bestuurders en raadsleden is bij gemeenten flink toegenomen. Bureaus Necker van Naem en Berenschot zien het aantal screenings explosief stijgen.

Bij een screening worden vooral het netwerk en de (voormalige) functies van toekomstige bestuurders onder de loep genomen en wordt gekeken of die geen risico vormen.

Volgens Hans Oostendorp, manager en adviseur bij Necker van Naem, is vooral de aandacht voor preventie 'enorm toegenomen'. Gemeenten laten bijvoorbeeld in kaart brengen waar integriteitsrisico's liggen voor politici. Het resultaat kan bijvoorbeeld zijn dat een wethouder een voor hem riskant deel van zijn portefeuille afstaat. Berenschot ziet ook het aantal onderzoeken naar aanleiding van misstanden toenemen, maar heeft daarover geen cijfers. Ook OIO (onderzoeksraad Integriteit Overheid) en BIOS (Bureau Integriteitbevordering Openbare Sector), die recent zijn opgegaan in het

Huis voor Klokkenluiders, herkennen zich in een toegenomen aandacht voor integriteit bij gemeenten.

Volgens Berenschot speelt het niet alleen bij gemeenten, maar ook in toenemende mate bij provincies, waterschappen en toezichthouders. Vooral rond verkiezingen

Bron: www.bnr.nl

Openbaar Ministerie trekt ontslag klokkenluider in

Het kantoor van het OM in Maastricht.

Het Openbaar Ministerie (OM) Limburg heeft het ontslag van een klokkenluider ingetrokken.

Dat hebben haar advocaat Yvo Dijk en het OM bevestigd tegenover De Limburger.

Angstcultuur

De vrouw, medewerker beleid en strategie, is een van de twee klokkenluiders die aan de bel trokken over de vermeende angst- en afrekencultuur bij het Openbaar Ministerie in Limburg. Ze kaartten de problemen aan bij de Onderzoeksraad Integriteit Overheid (OIO). De vrouw werd niet veel later ontslagen omdat ze vijf uur te veel aan overwerk zou hebben gedeclareerd.

Vertrouwensbreuk

Haar werkgever heeft haar buitengewoon verlof verleend. Er zou nog steeds sprake zijn van een vertrouwensbreuk. De medewerkster ziet dat anders: zij wil gewoon weer aan het werk.

Ingetrokken

De landsadvocaat, die optreedt voor het OM, en de raadsman van de parketmedewerkster zouden afgelopen vrijdag de degens kruisen voor de rechtbank Limburg. De vrouw had daar haar ontslag aangevochten. De rechtszaak ging niet door omdat de parketleiding het ontslagbesluit te elfder ure introk, zo blijkt nu.

Bron: www.1limburg.nl